

ЛІПШИЦЕВИЙ АНАЛОГ ЛЕМИ ІКОМИ-ШВАРЦА

Салімов Р. Р., Стефанчук М. В.

Інститут математики НАН України, Київ

1 березня 2018 р.

Відображення класу Соболева

Нехай G — область у комплексній площині $\mathbb{C}$, $p > 1$.

Відображення $f: G \rightarrow \mathbb{C}$ належить класу Соболева $W_{loc}^{1,p}$, якщо

1. f абсолютно неперервне майже на всіх лінійних відрізках, що належать області G та паралельні координатним осям;
2. всі частинні похідні відображення f локально інтегровні в G у степені p .

Гомеоморфізм f класу Соболева $W_{loc}^{1,1}$ називається *регулярним*, якщо його якобіан $J_f = |f_z|^2 - |f_{\bar{z}}|^2 > 0$ майже всюди.

Тут

$$f_z = \frac{f_x - if_y}{2}, f_{\bar{z}} = \frac{f_x + if_y}{2}.$$

Позначимо $B_\varepsilon = \{z \in \mathbb{C} : |z| \leq \varepsilon\}$, $\mathbb{B} = \{z \in \mathbb{C} : |z| < 1\}$.

Нехай $f: \mathbb{B} \rightarrow \mathbb{C}$ — регулярний гомеоморфізм класу Соболева $W_{\text{loc}}^{1,1}$, $p > 1$. Будемо називати p -кутовою дилатацією відображення f відносно точки $z_0 = 0$ величину:

$$(1) \quad D_p(z) = D_p(re^{i\theta}) = \frac{|f_\theta(re^{i\theta})|^p}{r^p J_f(re^{i\theta})}.$$

Тут $z = re^{i\theta}$, J_f — якобіан відображення f .

Вперше при $p = 2$ кутова дилатація розглядалася у роботах Гутляньського В. Я. і була застосована до дослідження рівнянь Бельтрамі.

Теорема. Нехай $f: \mathbb{B} \rightarrow \mathbb{B}$ — регулярний гомеоморфізм класу Соболева $W_{loc}^{1,2}$ і $f(0) = 0$. Припустимо, що $p > 2$ та існує $k \geq 0$, таке, що

$$\liminf_{\varepsilon \rightarrow 0} \left(\frac{1}{|\mathbb{B}_\varepsilon|} \int_{\mathbb{B}_\varepsilon} D_p^{\frac{1}{p-1}}(z) \, dx dy \right)^{p-1} \leq k < \infty.$$

Тоді

$$\liminf_{z \rightarrow 0} \frac{|f(z)|}{|z|} \leq c_p k^{\frac{1}{p-2}} < \infty,$$

де c_p — додатна константа, яка залежить тільки від p .

Приклад

Припустимо, що $f: \mathbb{B} \rightarrow \mathbb{B}$, де $f(z) = kz$, $0 < |k| \leq 1$. Нехай $z = re^{i\theta}$, тоді $f(z) = kre^{i\theta}$. Знаходимо

$$\frac{\partial f}{\partial \theta} = kire^{i\theta}, \quad \frac{\partial f}{\partial r} = ke^{i\theta}, \quad J_f(re^{i\theta}) = \frac{1}{r} \cdot \operatorname{Im} \left(\frac{\partial f}{\partial \theta} \cdot \overline{\frac{\partial f}{\partial r}} \right) = |k|^2.$$

Звідси

$$D_p(re^{i\theta}) = \frac{|\frac{\partial f}{\partial \theta}|^p}{r^p J_f(re^{i\theta})} = |k|^{p-2},$$

$$\lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \left(\frac{1}{|B_\varepsilon|} \int_{B_\varepsilon} D_p^{\frac{1}{p-1}}(z) \, dx dy \right)^{p-1} = |k|^{p-2} < \infty.$$

З іншого боку, очевидно

$$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{|f(z)|}{|z|} = |k| < \infty.$$

Наслідок. Нехай $f: \mathbb{B} \rightarrow \mathbb{B}$ — регулярний гомеоморфізм класу Соболева $W_{\text{loc}}^{1,2}$ і $f(0) = 0$. Припустимо, що $p > 2$ і

$$(2) \quad \liminf_{\varepsilon \rightarrow 0} \frac{1}{|B_\varepsilon|} \int_{B_\varepsilon} D_p^{\frac{1}{p-1}}(z) \, dx dy = 0.$$

Тоді

$$(3) \quad \liminf_{z \rightarrow 0} \frac{|f(z)|}{|z|} = 0.$$

Припустимо, що $f: \mathbb{B} \rightarrow \mathbb{B}$, де $f(z) = z \cdot |z|^\alpha$, $\alpha > 0$.

Нехай $z = re^{i\theta}$, тоді $f(z) = r^{\alpha+1}e^{i\theta}$. Знаходимо

$$\frac{\partial f}{\partial \theta} = ir^{\alpha+1}e^{i\theta}, \quad \frac{\partial f}{\partial r} = (\alpha+1)r^\alpha e^{i\theta}$$

i

$$J_f(re^{i\theta}) = \frac{1}{r} \cdot \operatorname{Im} \left(\frac{\partial f}{\partial \theta} \cdot \overline{\frac{\partial f}{\partial r}} \right) = (\alpha+1)r^{2\alpha}.$$

Тоді

$$D_p(re^{i\theta}) = \frac{|\frac{\partial f}{\partial \theta}|^p}{r^p J_f(re^{i\theta})} = \frac{1}{\alpha+1} \cdot r^{\alpha(p-2)}.$$

Очевидно,

$$\begin{aligned} & \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \left(\frac{1}{|B_\varepsilon|} \int_{B_\varepsilon} D_p^{\frac{1}{p-1}}(z) \, dx dy \right)^{p-1} = \\ & = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \frac{1}{\pi \varepsilon^2} \int_{B_\varepsilon} \left(\frac{1}{\alpha + 1} \cdot r^{\alpha(p-2)} \right)^{\frac{1}{p-1}} r \, dr d\varphi = 0. \end{aligned}$$

З іншого боку,

$$\lim_{z \rightarrow 0} \frac{|f(z)|}{|z|} = 0.$$